

Konsolidovaná výročná správa o činnosti za rok 2023

Zhrnutie

Konsolidovaná výročná správa o činnosti Agentúry Európskej únie pre azyl za rok 2023

Jún 2024

Zhrnutie

Rukopis bol dokončený v júni 2024.

Za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii nenesie zodpovednosť ani agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA), ani iná osoba, ktorá koná v jej mene.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024

SK PDF

ISBN 978-92-9410-150-1

doi: 10.2847/61

BZ-09-24-325-SK-N

© Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA), 2024

Fotografia/ilustrácia na titulnej strane: Trojdimenzionálne pozadie s abstraktnou prezentáciou modernej krivky vlny. Pozadie s efektom luxusného rezaného papiera. Abstraktná dekorácia, modrožltý vzor, vektorová ilustrácia. Žlto-modré korporátne pozadie s vysokým kontrastom, Anand, © Adobe Stock, 2024, <https://stock.adobe.com/images/3d-modern-wave-curve-abstract-presentation-background-luxury-paper-cut-background-abstract-decoration-blue-yellow-pattern-vector-illustration-high-contrast-yellow-and-blue-corporate-background/732697953>.

Reprodukcia je povolená len s uvedením zdroja. Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva agentúry EUAA, je potrebné získať povolenie priamo od držiteľov uvedených práv.

I. Rok v skratke

V roku 2023 bolo v 29 krajinách EÚ+ podaných viac ako **1,1 milióna žiadostí o medzinárodnú ochranu** ⁽¹⁾, čo zodpovedá nárastu o 18 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom a zároveň predstavuje najvyšší počet od roku 2016 ⁽²⁾.

Okrem toho krajiny EÚ+ vydali viac ako 1 milión rozhodnutí o poskytnutí dočasnej ochrany ľuďom utekajúcim pred útočnou vojnou Ruska proti Ukrajine ⁽³⁾.

V tejto súvislosti agentúra EUAA zintenzívnila poskytovanie svojej **operačnej a technickej pomoci** a vyslala ekvivalent 1 038 osôb pracujúcich na plný pracovný čas v 13 členských štátoch (+ 19 % v porovnaní s rokom 2022).

Obrázok 1 Operácie agentúry EUAA v roku 2023

Taliansko a Cyprus zaznamenali najvyšší nárast počtu zamestnancov v absolútnom vyjadrení, zatiaľ čo zdroje sa viac ako zdvojnásobili v Španielsku, Belgicku a Holandsku.

Pravidelné aktuálne informácie o všetkých operáciách agentúry EUAA v jednotlivých krajinách nájdete na [webovom sídle agentúry](#).

Ústredným prvkom podpory, ktorú agentúra poskytuje krajinám EÚ+, bola aj naďalej **odborná príprava** so zameraním na budovanie a upevňovanie vedomostí a zručností potrebných na uplatňovanie spoločného európskeho azylového systému a pri súčasnom zlepšovaní a harmonizovaní vnútroštátnych postupov.

⁽¹⁾ Krajiny EÚ plus Nórsko a Švajčiarsko.

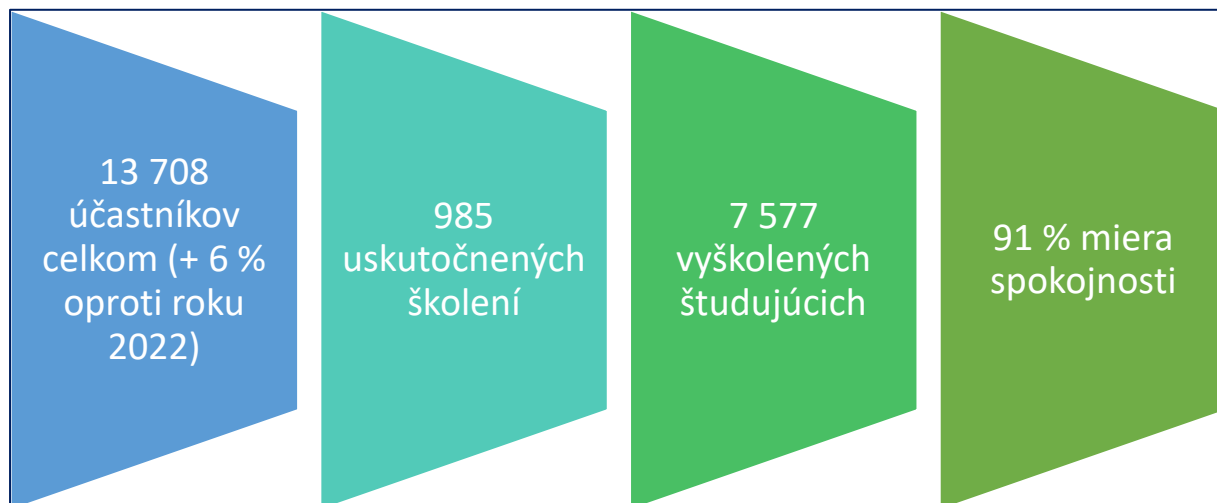
⁽²⁾ [Správa agentúry EUAA o najnovších trendoch v oblasti azylu za rok 2023](#).

⁽³⁾ Eurostat „[Rozhodnutia o poskytnutí dočasnej ochrany podľa štátnej príslušnosti, veku a pohlavia – mesačné údaje](#)“ (15. marca 2024).

V rámci takmer 1 000 školení agentúra EUAA v roku 2023 poskytla odbornú prípravu viac ako 7 500 úradníkom orgánov krajín EÚ+, vyslaným zamestnancom agentúry EUAA a aktérom občianskej spoločnosti.

Obrázok 2. Odborná príprava agentúry EUAA v roku 2023

V súvislosti s **poznatkami v oblasti azylu**, [výročná správa agentúry EUAA o azyle](#), uverejnená v júli 2023, obsahovala vo svojej webovej verzii nové interaktívne funkcie na uľahčenie prístupu k informáciám z [národnej databázy o vývoji v oblasti azylu](#).

Zintenzívnila sa práca s **informáciami o krajine pôvodu (COI) a so zdravotnými informáciami o krajine pôvodu (MedCOI)**, pričom osobitná pozornosť sa venovala monitorovaniu situácie v Afganistane a na Ukrajine. Agentúra EUAA zriadila asistenčné pracovisko pre COI, ktoré poskytuje podporu jej operačným činnostiam v členských štátoch v prvej línii, pričom takmer všetky otázky jednotlivých členských štátov týkajúce sa MedCOI boli vyriešené, napriek tomu, že ich počet sa v porovnaní s rokom 2022 zvýšil o 20 %.

Okrem toho agentúra v roku 2023 spolu s krajinami EÚ+ aktualizovala **usmernenia pre krajiny Afganistan, Somálsko a Sýria**.

Agentúre EUAA sa podarilo uspokojiť zvýšený dopyt po produktoch z oblasti **situačného povedomia**, spracovať dvojnásobok žiadostí oproti minulému roku a zlepšiť monitorovanie a analýzu údajov o prijímacích kapacitách a migračných tokoch.

Praktická spolupráca a výmena najlepších postupov medzi členskými štátmi sa podporovali prostredníctvom seminárov, študijných návštev a technických stretnutí. S cieľom maximalizovať účinok takýchto výmen agentúra vypracovala alebo aktualizovala celkovo 23

Aký je rozdiel medzi COI a usmerneniami pre jednotlivé krajiny?

Zatiaľ čo COI odkazuje na **informácie** týkajúce sa danej krajiny pôvodu, usmernenie pre danú krajinu je **posúdením** príslušnej situácie vzhľadom na platné medzinárodné právo a právo EÚ.

COI preto predstavujú faktický základ pre posúdenie vo forme spoločnej analýzy.

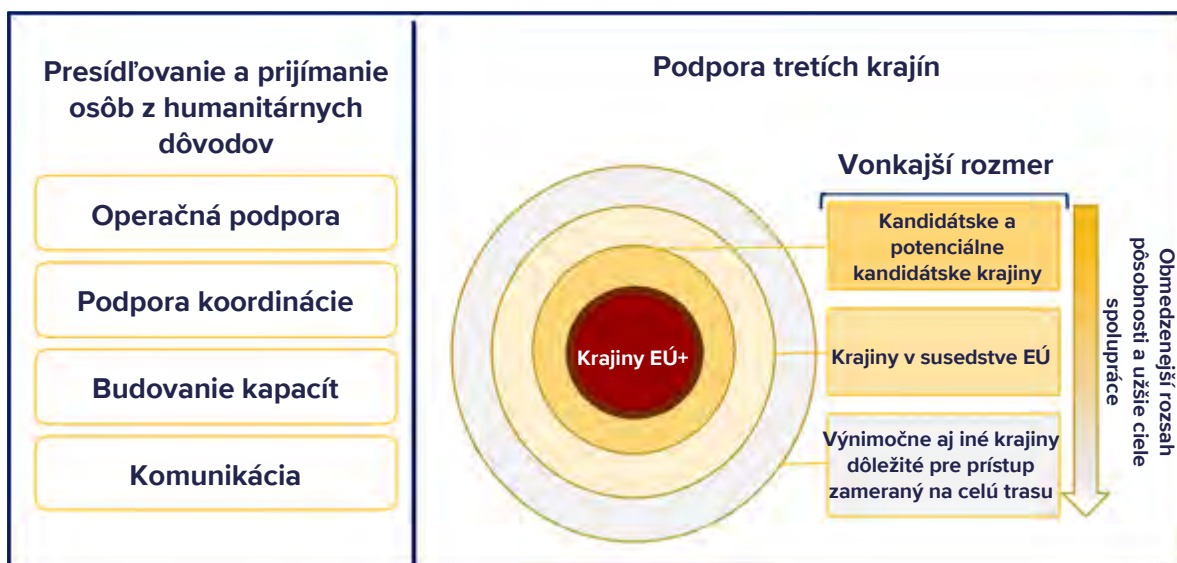
príručiek a nástrojov na podporu praktického uplatňovania spoločného európskeho azylového systému.

Okrem toho boli zainteresovaným stranám sprístupnené praktické nástroje a odporúčaná metodika poskytovania informácií v oblasti azylu prostredníctvom novo spusteného portálu "[Let's speak asylum](#)".

Príspevok agentúry k **vonkajšiemu rozmeru** CEAS bol opätovne potvrdený v marci prijatím aktualizovanej stratégie vonkajšej spolupráce, postavenej na dvoch pilieroch:

1. presídlenie a prijímanie osôb z humanitárnych dôvodov;
2. podpora tretím krajinám.

Obrázok 3. Piliere stratégie vonkajšej spolupráce agentúry EUAA

Agentúra naďalej podporovala **presídľovacie** operácie krajín EÚ+ prostredníctvom svojho zariadenia na podporu presídľovania v Turecku. Medzi 1100 osobami, ktorým sa poskytla pomoc, boli najviac zastúpení Sýrčania, za ktorými nasledovali Afganci a Iránci.

V januári 2023 prevzala agentúra EUAA výročné **predsedníctvo siete agentúr pre spravodlivosť a vnútorné veci**. Agentúra spolu s mnohými ďalšími činnosťami, ktoré sú podrobne opísané v záverečnej správe predsedníctva agentúry EUAA, uskutočnila vôbec prvú výmenu zamestnancov v rámci siete, pričom 59 zamestnancov zo 6 agentúr bolo dočasne vyslaných do inej agentúry siete s cieľom výmeny poznatkov a odborných znalostí.

Pracovný program agentúry EUAA 2023 sa zameriaval na **41 ročných cieľov**.

Tabuľka 1. Stav ročných cieľov podľa oblasti činnosti

Oblasti činnosti	Stav ročných cieľov					
	Úplne splnené	Takmer splnené	Čiastočne splnené	Nesplnené	Nerelevantné	Spolu
Operačná a technická pomoc	8	1	0	0	0	9
Operačná podpora a nástroje, programovanie, monitorovanie a hodnotenie operácií	2	0	1	0	0	3
Odborná príprava a profesijný rozvoj	7	0	0	1	0	8
Poznatky v oblasti azylu	6	2	2	0	0	10
Ochrana základných práv	1	0	0	0	0	1
Horizontálne činnosti	4	1	1	3	1	10
Spolu	28	4	4	4	1	41

II. Rozpočtové a finančné informácie

Rozpočet agentúry EUAA na rok 2023, ako vyplýva z dodatku 1 k jednotnému programovému dokumentu na roky 2023 – 2025 z 19. decembra 2022, bol vo výške 180,1 milióna EUR vo viazaných a platobných rozpočtových prostriedkoch.

Na základe zmeny rozpočtu, ktorú správna rada prijala 25. septembra 2023, sa rozpočet agentúry na rok 2023 znížil na **165 135 127 EUR** vo **viazaných rozpočtových prostriedkoch** a **170 135 127 EUR** v **platobných rozpočtových prostriedkoch**.

Táto suma sa vzťahuje len na finančné prostriedky prijaté z rozpočtu EÚ. Nezahŕňa dodatočné príjmy z iných zdrojov, ktoré v čase prijatia zmeny nebolo možné úplne vyčíslieť, a preto boli v rozpočte agentúry EUAA označené všeobecným symbolom p.m. ⁽⁴⁾.

Príjmy agentúry pozostávali z týchto položiek:

- dotácia z rozpočtu EÚ,
- príspevky krajín pridružených k schengenskému priestoru, konkrétne Islandu, Lichtenštajnska, Nórska a Švajčiarska, a príslušné pripísané úroky,
- finančné prostriedky poskytnuté v rámci dvoch dohôd o príspevku podpísaných s Komisiou,
- príjmy z úrokov z príspevkov, ktoré poskytli Česko a Dánsko v roku 2022.

Tabuľka 2. Príjmy za rok 2023 podľa zdroja financovania okrem súm prenesených z predchádzajúcich rokov (údaje zaokrúhlené na ďalšie celé číslo).

Rozpočtová hlava	Zdroj financovania	Príjmy v rozpočte (EUR)	Príjmy po definovaní p.m. symbolov (v EUR)	Prijaté príjmy (EUR)	Zostatok (EUR)
2	Dotácia z rozpočtu EÚ	170 135 127	170 135 127	170 135 127	0
3	Príspevky krajín pridružených k schengenskému priestoru (vrátane pripísaných úrokov)	p.m.	15 089 751	15 089 751	0
4	Ostatné príspevky (vrátane pripísaných úrokov)	p.m.	2 071 144	2 071 144	0
5	Ostatné príjmy/refundácia nákladov, príjmy z úrokov	p.m.	320 460	291 210	29 250
Príjmy spolu		170 135 127	187 616 482	187 587 232	29 250

V roku 2023 agentúra využila 97 % viazaných rozpočtových prostriedkov a vyčerpala 93 % platobných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z dotácie EÚ.

⁽⁴⁾ p.m. je skratka pre *pro memoria* a znamená, že určitá suma môže byť pridelená do rozpočtu, aj keď nie je jasné, aká to bude suma, alebo či vôbec bude existovať.

III. Ľudské zdroje, vnútorná kontrola a hodnotenia

Ľudské zdroje

V roku 2023 zostal počet **stálych zamestnancov** ⁽⁵⁾ pridelených agentúre EUAA nezmenený (505), a to aj napriek zvýšeným požiadavkám na operačnú podporu a iné úlohy. Ďalší pridelený personál zahŕňal 17 pracovných miest pre zmluvných zamestnancov pracujúcich na projektoch a 90 operatívnych pracovných miest pre krátkodobých zmluvných zamestnancov, ktoré agentúra získala dočasne a to konkrétne v reakcii na dôsledky útočnej vojny Ruska proti Ukrajine.

Z celkového počtu 612 pracovných miest v pláne prijímania bolo do konca roka 2023 obsadených 542 (88,6 %).

V decembri 2023 agentúra prijala svoju **stratégiu ľudských zdrojov**, ktorá sa zameriava na tri hlavné ciele:

- prilákať ten správny talent,
- riadiť, rozvíjať a podporovať zamestnancov,
- podporovať pozitívne pracovné prostredie a dobré pracovné podmienky zamestnancov.

Stratégia sa bude realizovať prostredníctvom akčného plánu vypracovaného pre každý z troch vyššie uvedených cieľov a bude sa vzťahovať na obdobie rokov 2023 – 2028.

Vnútorná kontrola

V roku 2023 agentúra posúdila 17 svojich zásad vnútornej kontroly a dospela k záveru, že sú buď v plnej miere účinné (7), alebo účinné (10).

Na základe analýzy výsledkov na úrovni zásad vnútornej kontroly sa dospelo k záveru, že všetky zložky vnútornej kontroly agentúry EUAA sú buď účinné, alebo v plnej miere účinné. Fungujú podľa plánu, pričom sú potrebné zlepšenia na riešenie miernych alebo menších nedostatkov.

Informácie o nedostatkoch pri vnútornej kontrole a zodpovedajúcich nápravných opatreniach sú k dispozícii na [webovom sídle agentúry EUAA](#).

Hodnotenia

Agentúra vykonáva interné alebo externé hodnotenia v polovici obdobia a hodnotenia *ex post* ohľadne programov a činností, ktoré si vyžadujú značné výdavky. V roku 2023 agentúra EUAA ukončila 10 hodnotení. Na konci roka prebiehalo 9 ďalších hodnotení.

⁽⁵⁾ Stálymi zamestnancami sa rozumejú zamestnanci, ktorých agentúra zamestnáva v súlade so Služobným poriadkom úradníkov Európskej únie a Podmienkami zamestnávania ostatných zamestnancov Únie.

V priebehu roka 2023 sa agentúra EUAA zapájala do vykonávania 107 opatrení na zlepšenie vyplývajúcich z 27 hodnotení.

Podrobná správa o stave vykonávania uvedených opatrení je k dispozícii na [webovom sídle agentúry](#).

